

# Złodzieje tożsamości



Fot. CPBII

ALEKSANDRA WIERZEJSKA, CENTRUM PRAWA BANKOWEGO I INFORMACJI

Czają się wszędzie, skrupulatnie obserwują swoją ofiarę, aby już chwilę później wykorzystają choćby krótki moment nieuwagi i odebrać jej to, co ma najcenniejsze – tożsamość...

**Z**łodzieje tożsamości, bo o nich mowa, nie wahają się przed niczym, aby stać się posiadaczami naszych dokumentów, a potem wykorzystają je m.in. do wzięcia kredytu w banku, wynajęcia mieszkania, czy też zakupu nowego sprzętu AGD. Czynią to z przeświadczeniem, że to nie oni będą obciążeni kosztami tylko my – ich ofiary.

Związek Banków Polskich dostrzegł to niepokojące zjawisko i podjął z nim walkę – stworzył cenne narzędzie, wobec którego złodzieje tożsamości są bezsilni. Tą bronią jest System DOKUMENTY ZASTRZEŻONE, który chroni naszą tożsamość oraz eliminuje zastrzeżone dokumenty z obrotu gospodarczego.

## Konsekwencje utraty dokumentu tożsamości

Zagubienie lub utrata dokumentu tożsamości może mieć dla właściciela przykre konsekwencje. Takiej sytuacji w żadnym wypadku nie należy lekceważyć, trzeba pamiętać, że zgłoszenie zdarzenia wyłączni policji nie wystarczy, nie daje pewności, że ustrzeżemy się przed wachlarzem przestępstw polegających na wykorzystaniu cudzej tożsamości. Każdy, kto zgubił dokument, lub komu został on skradziony, powinien – dla własnego bezpieczeństwa i ochrony mienia – jak najszybciej zgłosić to w banku, w Systemie DZ.

Statystyki pokazują, że w II kwartale 2010 r. oszuści – za pomocą fałszywych dokumentów – próbowali wyłudzić z banków kredyty na kwotę ponad 70 milionów zł. Dokonali około 2000 prób wyłudzeń, na szczęście nieskutecznych. Uniemożliwił im to bankowy System DZ.

Kradzione dokumenty wykorzystywane są przeważnie do wyłudzenia kredytu, dokonania zakupu telefonu, kradzieży wypożyczanych przedmiotów, podpisywania umów najmu w celu kradzieży dobytku lub unikania opłat.

Wśród dokumentów, jakie należy zastrzeżać, znajdują się dowód osobisty, paszport polski i zagraniczny, prawo jazdy, książeczka wojskowa, książeczka marynarska, karta pobytu oraz karty płatnicze.

Według statystyk policyjnych, dziennie dokonuje się blisko 100 przestępstw związanych z dokumentami tożsamości.

Opis jednej z wielu sytuacji, jaka wydarzyła się w marcu 2010 r. w Warszawie, znajduje się na stronie Komendy Głównej Policji:

*„Policjynie wywiadowcy zatrzymali na Ursynowie 38-letniego kierowcę Toyoty oraz jego 28-letniego pasażera. Obaj są doskonale znani policji. Mieli przy sobie sfałszowane dokumenty. Funkcjonariusze sprawdzają, czy mężczyźni nie próbowali wyłudzić m.in. kredytów bankowych.*

*Policjanci wywiadowcy obserwowali toyotę zaparkowaną na al. Komisji Edukacji Narodowej. W środku auta znajdowało się dwóch mężczyzn. Po kilku minutach auto odjechało w stronę pobliskiego centrum handlowego, do którego weszli obaj mężczyźni. Z ustaleń policji wynikało, że zamierzali kupić aparat telefoniczny w jednym z salonów telefonii komórkowej.*

*Gdy wrócili do samochodu, ruszyli w stronę ul. Cynamonowej. Zostali zatrzymani. Za*

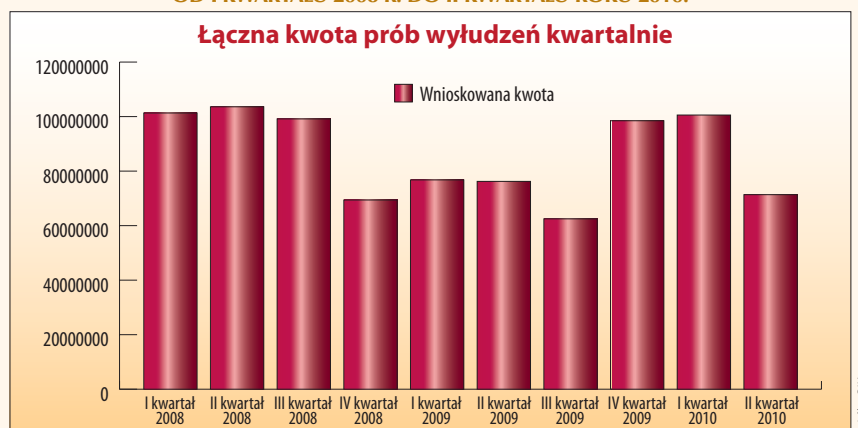
*kierownicą auta siedział 38-letni Krzysztof Ł., a na miejscu pasażera – 28-letni Aleksander Ch. Podczas przeszukania toyoty wywiadowcy znaleźli marihuana, haszysz i kokainę. W schowku oraz pod tylną kanapą policjanci odkryli 7 dowodów osobistych, 2 karty kredytowe, zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach, 7 legitymacji ubezpieczeniowych i 7*

Nie dajmy się okraść złodziejom tożsamości, pamiętajmy, że istnieje broń, której może użyć każdy z nas – System DZ.

*telefonów komórkowych. Jeden z dowodów osobistych poszukiwany był przez komendę powiatową Policji w Pruszkowie.*

*Obu mężczyzn zatrzymano i przewieziono do policyjnego aresztu. Po sprawdzeniu w policyjnej bazie okazało się, że obaj są doskonale znani policji. Kierowca odpowiadał w przeszłości za oszustwa kredytowe, sfałszowanie dokumentów, posiadanie środków odurzających, kierowanie samochodem po alkoholu i paserstwo. Natomiast jego kolega za oszustwa kredytowe.*

## NA WYKRESIE PONIŻEJ WIDAĆ, JAK KSZTAŁTUJĄ SIĘ KWOTY PRÓB WYŁUDZEŃ OD I KWARTAŁU 2008 R. DO II KWARTAŁU ROKU 2010.



Policjanci z Ursynowa, prowadzący postępowanie pod nadzorem mokatowskiej prokuratury, sprawdzą, czy mężczyźni nie wykorzystywali sfalszowanych dokumentów, aby wyludzić kredyty w bankach, telefony w salonach telefonii komórkowej i sprzęt komputerowy w sklepach RTV. Na razie usłyszeli zarzut oszustwa i przywłaszczenia dokumentów tożsamości, a dodatkowo Krzysztof Ł. odpowie za posiadanie środków odurzających. Dziś sąd zdecyduje o zastosowaniu wobec obu mężczyzn tymczasowego aresztowania.”

Źródło: [www.policja.pl](http://www.policja.pl)

### Czym jest System DZ i dlaczego warto zastrzegać utracone dokumenty tożsamości

System DZ jest narzędziem służącym do eliminowania zastrzeżonych dokumentów do obrotu gospodarczego. Zabezpiecza osoby, które utraciły swoje dokumenty tożsamości. Ogranicza możliwość ich późniejszego wykorzystania do celów przestępczych popełnianych w imieniu i na szkodę osoby, która dokumenty utraciła. System, działający na podstawie umowy, pozwala zidentyfikować ponad 900 000 zastrzeżonych dokumentów.

Co ważne, dokumenty mogą zastrzegać nie tylko osoby korzystające z usług bankowych – mogą i powinni to robić wszyscy – także ci, którzy nigdy nie posiadali własnego konta (oni bowiem, jako osoby, o których banki nie miały wcześniej żadnej wiedzy są najczęstszymi ofiarami oszustw).

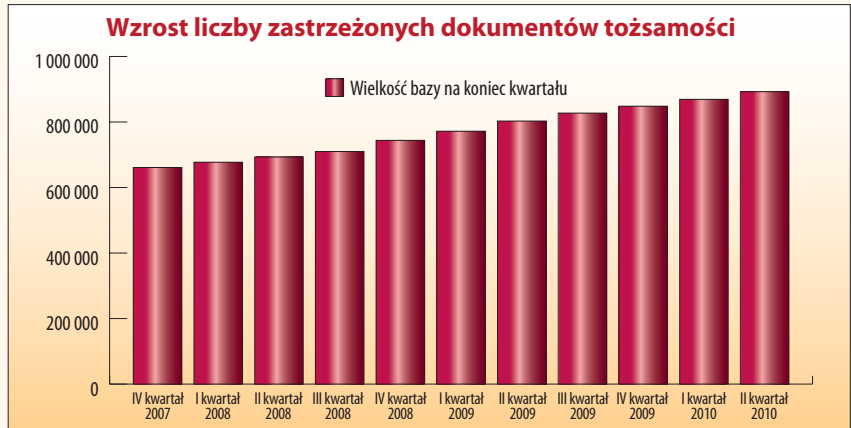
Informacje z jednego banku, poprzez System DZ, są błyskawicznie przekazywane do wszystkich banków i innych instytucji korzystających z Systemu. Oprócz banków korzystających z niego m.in. operatorzy telefonii komórkowych, Poczta Polska i szereg innych Uczestników. Dokumenty mogą sprawdzać także notariusze, hotele, wypożyczalnie czy agencje pośrednictwa wynajmu nieruchomości.

### Kampania Informacyjna Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE

Kampania rozpoczęła się 16 lipca 2008 r. i trwa do dzisiaj. Projekt realizowany



KAMPANIA INFORMACYJNA SYSTEMU DOKUMENTY ZASTRZEŻONE OKAZAŁA SIĘ DOBRYM I NIEZWYKLE SKUTECZNYM POMYSŁEM. WYKRES PREZENTOWANY PONIŻEJ POKAZUJE ZNAČNY WZROST LICZBY ZASTRZEŻANYCH DOKUMENTÓW, WIDOCZNY OD IV KWARTAŁU 2008 R. – ŚWIADCZY TO O DUŻEJ EFEKTYWNOŚCI PROJEKTU.



jest pod Honorowym Patronatem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, we współpracy z Komendą Główną Policji oraz Federacją Konsumentów.

Celem kampanii jest poszerzenie w społeczeństwie wiedzy o możliwościach oraz potrzebie zastrzegania utraconych dokumentów tożsamości, gdyż ogólna wiedza w tym zakresie przed rozpoczęciem projektu była mocno ograniczona. Osobom, które traciły w różnych okolicznościach swoje dokumenty, wydawało się, że już nic więcej przykrego w związku z tym wydarzeniem ich nie spotka – nic bardziej mylnego. Potrzeba edukacji w tym zakresie była ogromna, skala problemu rosła z dnia na dzień. Związek Banków Polskich poszukiwał rozwiązania, dzięki któremu udało by się dotrzeć do szerokiej grupy odbiorców, aby zmniejszyć rozmiar problemu. Stąd pojawił się pomysł na przeprowadzenie kampanii edukacyjnej, której działaniem przyczyniają się do zwiększenia świadomości o skutkach utraty dokumentu tożsamości.

Kampania obejmuje promocję Systemu DZ ukazującą korzyści i bezpieczeństwo osób, które utraciły dokumenty tożsamości i zastrzegły je. Inicjatywa ma przede wszystkim szerzej informować o tym, że istnieje możliwość uniknięcia szeregu przykrych konsekwencji mogących powstać w wyniku utraty dokumentów. Główne hasła kampanii to „Utraciłeś dokumenty? Nie ryzykuj! Zastrzeż je w Banku!” oraz „Chron swój najcenniejszy skarb – swoją tożsamość!”

Dla promocji projektu podjęto szereg działań. Do Kampanii przyłączyły się banki, niektóre z nich podjęły decyzję o przyjmowaniu dokumentów nie tylko od swoich klientów, ale także od osób, które

nimi nie są – takie możliwości są stopniowo wdrażane również w kolejnych bankach. W Systemie uczestniczą prawie wszystkie banki, natomiast w Kampanii tylko niektóre z nich – te, które podjęły decyzję o dodatkowej promocji w ramach projektu.

Została nawiązana współpraca m.in. ze znanymi portalami internetowymi, niektórymi operatorami sieci komórkowych, uczelniami wyższymi, a materiały informacyjne trafiły do wszystkich jednostek samorządu terytorialnego na terenie całej Polski.

2010 rok także obfituje w liczne działania promocyjne. Szczególnie warto wspomnieć akcję, jaką przeprowadzono wraz z Wydziałem Wywiadowczo-Patrolowym Komendy Stołecznej Policji. Nadano jej kryptonim „Wyślij złodzieja na urlop”, polegała na przyklejaniu ostrzegawczych naklejek na torebki, szaszetki, a nawet same portfele osobom, które nie uważają na swoje kosztowności, wręcz kusząc swoim zachowaniem kieszonkowców. Funkcjonariusze



szere policji starali się przekazać mieszkańcom Warszawy, jak należy dbać o swoje rzeczy, mówili także o możliwościach zastrzeżenia dokumentów w Systemie DZ, gdy już stali się ofiarą złodzieja.